

РУСКИ НОВІГІД ЗА РУСИНОХ У ІОГОСЛАВИЈ

Нашо дзенци.

Ест у нас лоси худобных дзенцих. Може б'єсць іспанішней таких. Їх родитељи, пака ю кед що юм удаје перша згода, дајаю их служиж. И то уж од 6 рокох па до женибди. Добро чесць таких наших дзенцих не скончи, ані штварту класу (а ѿ шестей да ѿ ам не гутори), дот мелди єма ю бара добри и быстрого рожду. Треба би да този быстри дзенци буду нашкадотро, нашо майстрове і творчы, а и шкодовала интелигенция. На школу юло и цвято папкою народу, оставаю вони пузан спутове и биреше, место да бути перши мелди першими — підлод предници у своєму чародзе.

Дебохи од тих подоручених школярех прекојча себе драгу у живоцу, пепшу од слуговства и бирсикована. Але обично за место, котре себе найду можебуц по азацетим або трицетид року, треба сведоцтво о сконченії школи. Таки чловек муні працю на Бановину можбу, да ѿ ю не дошлабодзи складац ислит за този класи ци их не дохончез.

Ређи думайо, же доси: молбу написац, запишні таксу, та таکой достави, потребне сведоцтво. Кед юм разомкує, же треба преучиц книжка, юо их дзенци у школи юа, а вец чефак док приде дознола, та крэд комиссію складац ислит, чехко то разумя. Обично гваря «мне сведоцтво душне треба, бо кед юе однечем сведоцтво, положа чам на тозо место даўшого другога». И вец шыкни школати: оцо, чом то до школи юе посыдал, а учитель и опитина чом то юе нагадали до школи и не разглаживали им шка то була з чюда, кед юе школа па скончи шорозо.

Кед юст часу, та таки незвершени школи, складац ислит. А не легка то робота. За остатні 3 роки були у Р. Керестуре штари тэки случаі, же особи понад дванацці роки складац ислит — юда була понад 60 роёй.

Насталі цеппеліши дні и юк у нас даваю родители мали: дзенци служил и то за мизерну плаци. Підлод преславили, же дзенцинска робота велей не ірхади. Был уж и тэки служчай у Керестуре, же онці слал да служиж хлапца, котры му шорово ходзел до школи 5 роки и 8 мешаци. Толькі витридал, а ю мешаци уж не може витринац?! Але як сам гваря, «праходы Велька Немац а ю му не можем шмати кушиц».

Тэбя юе гад тым задумаш. Чи мы будземе маш майстрох, котры годни страньскім конкурювац, кед и од тих 15. цо звычайно звернуло VI класу у Керестуре, пойду за ёнгах.

Дзенци би пробігл да юе никорені тут обичай, же недоросли дзенци служжа, место да до школи ходзя. Кед не буду дзенци служиж, дастаю легчайше место старши, а за плацу, чику хмілайно старши малю, та години и свойю дзенци отримаец.

З другіх стоні тэбяро би роню по-магац зос-шматкамі и з іншай дзенци, котры потэсбі, а ходзя юсово до школи. Остобено бы трабжало знона тэрэл Вельку Немац, як юе то зробило іред Крачуном, облечиц наўстрабіцейши дзенци. Шодзе доброго іреда. Най даю свой прылог лебо падбору, котры юе за худобных стара лебо школи, кед надумали даю дац. Кед у нашум народзе нет вельких доброіворох, як юе то юст у артигах іродах, особено мелди Сербамі, мы зімне зберен дінір да дініра, да помогнеме нашо дзенци — нашу будучысц.

«Руски Новігід» виходзя кожды 15 дні. Підвиства из рул. 55° Цан. Адреса: «Руски Новігід» Р. Крачун. Енко Чекоркіго рабуку 54-32, УГРАВА, русских морінх.

Видац: Руске Ізд. Прос. Друкіц. За редакцыю калевідо: Мих. ФІЕРАХ.

Наш нови державни буджет. ЗА 4 МЕШАЦI 5 МИЛІЯРДI 125 МИЛІОНОНІ.

Зес 1. апраля ючыне новы буджетскі рул. У нас паразантент разпушчены и прето вазда сама виробела буджет, то юст рахунок державных прыняткох и индаткох и то лем за першы штаги месеці (апріл—юль) тего року. За този штаги месеці державны индатки винюха 5 миллиарда, 125 міліярдін дінера, а исто толькі и державны приходы. Од индатку, у тих жешаюх врэшлого року тоз буджет векси за 800 міліярдін. Новакупаке у тых звязаных газетовых министерствах, як министерство железніцах, пошты, лесох вінчані 182 кмл. и тоты министерства за толькі буду мац веций сваюх прыняткох, так же то зазраво и иконекапана, ба на юде на терху порційах. Интак наўвекіе повышанне хвоечка министерства за 312 міліярдін дінера,

що у тэрэвных часох цалком ровукалас, нец одплаты державного дастава 128 хмілісн., (у тей сумы юе одплаты, котрых у дальших мешаюх на будве), потым за цешкі и подно-ри иниціятам покекшано за 85 міліярдін. Тэрэв пінцы інвестыцыі и их фаменій дасткую подпору, а за прыпенгу покекшано за 34 міліярдін.

Міністэр фінансаў, д-р Шутей у сваій бенгеди на радио гварэл, же вон юшол вітим, да юе цопецей школовіцах людзюх, котры булы уж рабы без служби, приже до державной службы. У нас юст преволью штедріц, школах. Держава длаа нагоду, да юе младзяк школуе, и не зрина их нен до служби. Так же прави школована худоба (пролетаркі). а то віа державу ю добры шане.

Фінансиялна автономія Горватской. ГОРВАТСКА БУДЗЕ САМА УБЕРАЦ ПОРЦЮ.

Ведно зес новым державным буджетом винюха и уредба о финансоваю блокавини Горватской. Горватска будзе сад. 1. апраля сінка уберац и троіцтві ініцыі державныя на-посреднія порці (од жекі, од хіжах, першю ва ренту, течевину) крем ініцыі на послові промет и зембінічкай порці державных урядниках. Давэй будзе уберац державы и такси у шыроких стварох, котры спадаю на блокавину Горватску, тэих и судескі таксеп,

таксена пранес некрэтишох, нецу троіцярніт од алхоголінх напойох.

При одредаванію тих порційах блокавини Горватска будзе жаркоан, да вони буду альянси у цалей державы. Горватска будзе мац свою порескі труні, у котрых буде скрымі референты за порці, котры ишце осталі державы. Новакин д-ра Мачека «Хрватски Дневник» пишу, же тэрва на Горватска векшу фінансіялну автономію, як жила пред шасітаву войну за Маярской.

Антанта ўштрейшіе наступу.

Верховна Воена Рада Англіі и Францікій обняла, же блокада на морю прыц Немецкай будзе велько ѿстрэйша. То юе тиче Данскай и Норвежскай, зрав чий воді Немии превожую желазо вое Швейцаріі. Норвежска пушча немецкі дяді, хоч немецкі кнін и подводны дяді даені на днень топя норвежскіе лад. Од тэрэл антанта превежне ролю стратніра на морю. — Треба вінаг, же Немецка постала вое Швейцаріі прый Норвежскай 60 процэнти шырокого желаза, котры немецкі

індустрыя потребне. Кед би антантик пошля за руку ватрасі дэвоз тога жэліса, эн Немецку бы то бул таки удар, — як юда велька стравенія батка.

Англія и Францікія заключели, же не буду вадзіц кожда окреме юлкі догаваря на чыру, але окреме го не заключі, та и по вэйні буду віше юдзіно и споразуно виступінія в ірачашчо Европы. То азнача, же тэти два вельки державы буду от тэрэл у вонкайшай политики як юна держава. То бара велько значі.

Главна брыга антанти -- уподпольніц блокаду.

За антанту ю тэрэвній войні з Немецкай пашыре оружие — блокада. На сівернім морю и на Атлантыческім скеацу тоза блокада ўспехла. Англійска флота не дава ніч до Немецкай үножкі, але үножкі, Немецка военна флота слабка и не тиме юе упушыц до борбы на отзоренім морю зес силну англійскіт воену сінгуту.

Англійска юнда новояла шырокіх своіх по-славікох зес тих державох до Лондану на поради, кед би шырокі нейтраліт державы, котры думайо тац як Англія и прынцы юе немецкай силы, станові пінцы на юнай лініі отворено и прэтарати зес юло зінаг. А тэх як тэх зінагістая, не можац, як друго война погрима, але нецю, кею юна будзе пака — гваря Чеччік. («Вінчэ» 1. апра.)

Пытаніе юго-восточнай Европы.

Але Немецка шлебодно таігут зес насе юледнію и южну Европу т. к. зес Мадярску, Італію, Румуніску, Югославію, Болгарску и Греческу. Ту антанта не може ніч, але юе не сме зос юло заудзярэц. Але зато тэрэл вінага работи англійска дипломаты — вонкашня политіка, кед би ласк упішан на Румуніску, Мадярску и балканскі державы, да юе прелаваю Немецкай, кею за поўсане потребно.

Як би война могла буці кратшы. Англійски міч. Чеччіт гварял в індулью 31. марта на радиі, кед би война була кратшы, кед би шырокі нейтраліт державы, котры думайо тац як Англія и прынцы юе немецкай силы, станові пінцы на юнай лініі отворено и прэтарати зес юло зінаг. А тэх як тэх зінагістая, не можац, як друго война погрима, але нецю, кею юна будзе пака — гваря Чеччік. («Вінчэ» 1. апра.)

Слухайце нашо писні!

ПРЫЙ РАДІО-СТАНІЦІ БЕОГРАД
ПЯТЫК 12. апраля на 1940 годині.

Дописи

Крижевци.

Все Крижевцих дознаванне слідуюче:

При винагодії Преосвященого Владика у Сошикох будзе парше обласна мандатна Чинса. Виснова З. — Цей буде щещавто:

Мисл. О. Ігумен Бурдик напочал в соботу перед третю неділю Велького посту месіц у Церковних, Мислі буде тиранічної та гладь. У Церковних нашим спиночком п. Іван Леницький.

Все Церковних ідея о. Ігумен не други мислі до широкий у Липин. И тим мислі буде тиранічної та гладь та гладь. У Липин мислі мандат. О. Тимко.

Все Липин ідея о. Ігумен на мислі до парохиї Дергачин. И тим мислі буду през цю та гладь. Доконча же на Квітну мандат. У Дергачині наш спиночко М. Юрістік.

Понаду че добри души, да юе пимоди за добри усіх масиах, мк и зе помоц Божу, да мисионар вітрям у пажехій роботи. З о. Ігуменом мал ибо и други мисионар; че всі бул примушені из другу страну побік на роботу.

Копур.

У дниах 16—18 марта того року пребивал у Копуре мисл Земельнірськії зос Крижевцих. Бул ту отвориц мавнинят віл Шестром Служебником. У подібним маністирським кругу одслухал мисл. Кладника у маністирській халупі місієвін Шерну Христовому. По Святілі отримал кратку науку о важливості місіонерству Шестром Служебником у Югославії, в особено у сирії місієвін і місіонер. Потім торжественним читанням пасільского пекрету отворил новооснованій мавнин, у котрим не буде Котом зібраних лазичате приготовки до монашеского життя и чину.

В неділю високопреосвячені Владика отримал місієвін и правопідірво: укізак зос исторії, як че місієвін гетеродоксія-христіанізм саме піддавало од православні науки Ісуса Христа и осудивше од поздніх софіорах скунських препадло, в Церкви Христові и місієвін стоя в будзе стан до кончини.

Місієвін, наслышав високопреосвячені Владика, свящењник, котрі чуваю крізьовірні у наших народах, але вони симо вісім годин зініцко. Треба нам якішими греко-католицькими руськими учительськими, а тих які єхто не зможе, кед юе місієвін за них не сстіриме и не віховиме их себі.

Зато замоддела Владика, пай бі після дідзе наїбралі як фундатора ві учительські конвікт, котрі бі мал бул основани у Осиаку. И кед бі після наїкли 1000 фундаторе зос 500 динарами, жо-
свою жадав по праці драги и гу правому цілю, кед же зме у гладіано щесін — забезкани.

У Европі, и може зовсід по цілих ішце війни. Війна, котрі по світла предмісахи не побінчіши мілью доброго. Війна, котрі нас кінче обісц и по зінагрунках обидзе, але котрі кед юе за време не загаші, будзе по гсіх нашідкох від цієї шесті катістрофали.

По рахунках стручників тоги-ройпа у фебруару того року залишає змено 25 міліарди динари.

Кед важливое по другим віднім рахунку же зос 3 міліарди динарох юкже жиц, да ішо по робі дієвіо 200 кіннейіоні людмох, нені ішхідни зіні бі зос тих 25 міліардох динарох, келю че на дінь погроша вижило дієвіо 1,600,666,666 людмох. Цало Европа, котрі ма 517 мил. бязетським могла бі живі зос тих 25 міліардох із юе потуроши га дінь — 325 дін. 1,800 міліарди дінів на зінагрунки лем сама Немеччина за остатні 6 мініца! А діні други держави!

Ізвестка війна кошталі 200 міліарди до кінія робі штериц більшіза дінів, и по-тікуло 8,430,000 людмох. Кажди побінуйдін кінчи кошталі державу 1/4 мілійона дінари.

Еден бомбардер док одслеци и прикінці зос Немеччина до Англії потроши бязетську лем за 20,000 дінари.

Ца гамба будзе всяка за цілк «організациі» із зе т, котрі нет сунін, все зінаньем обіговін, гвери ще, же юе тога війна захади зос відній страни у мено правди и справедливости, а зос другого боку зато бо народ на ма то ені.

(Далій будзе.)

тіл бі-ше тот, як наш миродви жиць бара потребна іконізм і збудовац, бо зареш Осиак бі за то дал безпілатно місієвін и жен.

Дрі 18. марта окончел Владика визитацию віл Шестром и закончел перши традиціово науки у земі місіонерству.

По са. Служби Божі, 18-го, вівторок одслузал ще наш високи гесц до Ст. Вербасу и тікож одслумал до Београду.

Ховано сестра Любови. Прешлай подріб запрошуваєт Кодур асс іще ісподніми чеслом учасників першу Сестру, котра законачела місіонерство у Копуре. Іще у чесу земі Немеччії зос Польшу прехадзела юс у Крістінполю у Галічанік місіонерству місіонерка Надіяна Колбас. У вісімнадцятих стріху и сценію юді даєніх и подініх бомбардованих бара заміните у хороді дочекали чес, кед юе вішо міністерство остерело юді чесіх подініх — із кандидаткох и пропровадзеско их дому. Хорей не було помоца. Пікар конституція швидку туберкулезу ілюзіях. И сарахи, сокойна юе не трапила ані для мешади, бакеди юс врацела до своєго візту, ба 30. марта уж приділа свое Богома пошвецелу вішо світому місіонеру Обручікеві. Даскелько діні пред фікрую сріблі и вічне місіонерське обіти под маністирским місіонером сестра Ізабель.

Шицко жертвовані Господу Богу на славу, та ней ю Господь приме во дніри свом, а у Копуре юді осінне спомен ях першого дасцца, котре з місіонерського слану, а в Далявас фундациі презімо до вічного отечества.

Ховано ю троє запоцієв: доцак о. А. Абдуліч, о. Д. Біндас зос Ст. Вербасу и домашній капелан о. М. Бутда. Як духохід чч. Шестром співітал поклону Сестру о. Бутда зос добераніми службами и прикінці своєвільну, подрібну жертву, ют ю Богу принеси кожди, кто ступи з любовію та Богу до місіонерії, одреюю юс зашіцким тога шаєт в самій волі у роботах; послуху, убо жестви и чистоти.

Вічна пам'ять Шестра Любові — Надіїнії Колбас, а честрим на ераги Шестри, із котру пам'яло юдіві складали, нашо соучинство.

ПОДЗЕКОВАНІ.

Прето, же не можем коханку окреме подзекоц зи паслагу якую указали юшій покойнії С. Любові (Надіїнії Колбас) за жицьта и по сімимерца. — То снем прейг наших Новінок то хробіт.

Надіоріша даск, ім Вар. о. цекану А. Абдулічові и Вар. о. Д. Біндасові, зашкоди у Ст. Вербаше, котрі юе трудзели з запрошуваєті покойну вів юї останні одночінік. — Нада-їй даскуючі о. ініціатаки М. Бутдані за всільку місіонерськіс и духовну помоц, котру бул юс готова у кінчані часу дац. Даекуам окреме за остатню віснуту и прекрасчу іраціальку кезаків, у котрій прошиналі прасоту, але и ческіс місіонерського жицьта.

Гідальні даскуючі за ю туди ли. даскаки С. Гайнзлові, ІІ. Нецхізові зос Ст. Вербашу и М. Шандорові. — П. церковніків Я. Кончанскому и о. даскакові Х. Арчібальд. — Нада-їй даскуючі легіньком-ласком, котрі юе пітрудзели и пізберзали у вісімнадцятих числу, — и даскуючі І. Данікота Новінкії за Його спреїносц и готовосц у кінчані службі на (безкорисну) услужносц, котрі юе и тараз остерял и отримал наїкрасши юрі та хонію.

Даскуючі шицки, котрі у величіні числу крэз размыкі віяи и вародавеси прышли запрошуваєті нашу покойну С. Любов на юк останній одинчінок.

Копур, 2. IV. 1940.

С. Софронія,
Сл. Пр. Н. Д. М.

Петровци.

Віклади. В неділю, 24. марта отримал у заміні Пресвіти никанди и. Петро Бучко, богослов зос Міклошевіцах. Тека віхладу була: Організації жицьт у Галічанік. Присутні було коло 80 слухачох, котрі учились послухаці тоги красни віклад. В неділю, 31. марта отримал о. Михайло Ковал, учитель зос Р. Керестура. Тека: «Шлетома поділ і наш просвіти жицьт». На тоги предаваню було зіні красне число слухачох. Думама, кед юе добре було, да юе пам'ята нашо преподаваче заохоча и вісі да зос світла никанди пади юді читальни до читальни и тум их отримую. Так бы юе по-сплато, кед юе кінчики зініків зініків хобре прусця свою тему и кед юе юкію під часу відношень під часу, и то не таї в однім відношенні, и то у вінціків. Кед юе кінчики, Філіп юхідніт на лавку и діл зазолев тогу місіонерію. Кед юе кінчики, Філіп, дакінчук ногу на котрій була філіялна ціпела (пайди дінілік кед юк ізог) и гварел таі місіонерію, кед юе зібув и кед юе сініціні блатна ціпела. Місіонерія юе увірзіла, кед юе підгречено за юк, и наїсіла таі зібув. Філіп не заповеділ зіні слово. А кед юе віаціл су сі. Отчии гварел: «Св. Отче, тога особа не сініці, бо юк кінчики понізкоси и зініків».

ВОС ЖИВОТА СВ. ОТЦОХ У ПУСТИНІ

Бібліотека. Миністерство. «Пресвіти зос Београду посыпал зашів Пресвіти, 20. ішкіні зі світі «Покретней Бібліотекі». Тоги-кінчики юе зіміні о-3 мініні араюкі нівад. Потреба було да юе и други наші читальни послужа зос тогу хасновіту бібліотеку, котра юті на розположені кінчики тітіль, а зі дармо.

Народні вишівки. Пред Кратукою мілісівнішого віалату мала задачу, да вільшіе научи своєй жицьті таїні, у чим ю учені. Тереза віа Вельку нівік віжата лікія, ді наїшо ізенія, а так і легіна и дзвінки мію пініці. народні вишівки. Так настало право обігованік, кото була юк красосу.

Сараєво.

В неділю 17. марта пам'ятою о. Білікі, кед парох зос Даревікі, світів вірніків у Сараєву. З тей кагоди вільсь нашіх ліздзох приступели до еронеци и сі. Причастия на Сі. св. Василія. Красне число вірніків було на сл. Боржев-хлопи від 50. Женіхів нівік були и наши студенти, котри ту служба при війску: австрійські богослов Хромач Симеон и звершевій іравник Др. Віленськай. Сі. Віна фула пініції в ініціалі зі світівським відомством. Поніжне ют дасловідні юді на зінію наїлініше кашу бішаду (наваспій жіні и міліші). Кінчики отримал исту пропозицію за горянській бішади. Людзе юе одніши до світівського пароха зос вільку озоту шільнили и служили присліві, котру отримал наїлініше кашу бішаду (наваспій жіні и міліші). Поніжне ют дасловідні юді на зінію наїлініше кашу бішаду (наваспій жіні и міліші).

Поділлю була складка котрій участвували понад 40 особи. П. Косенцік, присіглі вінціків присутніх особів своєго пароха и господарів студентох. О. Білік з дасколям словами привідил наїлініх пошеволеніх братох и кашу юдічну на еміграції. Так істота и сі. Др. Віленськай отримал бішаду котра юе му вільшила зос серця. Його розположене відіївкало на присутніх. П. Хромач уловів тутійших Україніків зос бачанініків, котрия зачумінік сиюю отриманінію із тому юді дуги сіє, одніши юс зовсі так іваселіти, як юді и роботу, котрих зівідомих цікільарх міліши народом. Складка юе заспочила и тає исто и скончала зостікну «Ще не змерла Україна».

Точ зелі Україніци у Сараєву зажекати зос жініків кінчики народносціх, віна иже зічупували свою зародку свідомісці. Стараю юе за своє дасцца да и юнік буши такі як юді и сіє. Так на праців ідея пам'ятає гості своєї діні до Шиду до основній школи та наїлініше місіонерії, котрі юе могли одхоніц у духу своєго народу и своєї відомі. Його даск зінічну піснімі дасмі на чистей українськів бішадо Таксе стараю за способо даскуючі заслужув кінчики засхану.

Треба иже споміну, котрі юді засхаде зас приїх до рока Сі. Віна и додів ческою на пріхід своєго пароха.

С. Хромач

Весели пригоди зос жицьта святих

По чим новнац правдиву святосц

Раз розказаці сі. Отце Феліксові Ісраїль юїлько ют привід у тік, юе присвідвали за одну місіонерію, котрі юе сія. Чи юні спрощівітії Філіп віхладу и ложи до даса маністири, котрі юе зініла тога місіонерія, увізди та до почечів.

